
WYROKI SĄDÓW

1. Możliwość odliczania VAT przez gminy

Sądy obu instancji podzieliły stanowisko organów podatkowych, odmawiające gminie prawa do obniżenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, wynikającego z faktur VAT dokumentujących wydatki z tytułu zakupu materiałów reklamowych i informacyjnych oraz prezentów małej wartości, a także wydatków poniesionych w związku z organizacją jarmarku i zamieszczeniem życzeń świątecznych w lokalnej gazecie. Wydatki te nie są bowiem związane z działalnością gospodarczą gminy, a stanowią część jej działalności promocyjnej, wykonywanej w ramach zadań własnych gminy, działającej w tym zakresie jako organ władzy publicznej.

Sprzedaż mienia komunalnego nabywanego w drodze komunalizacji a VAT

Sądy przychyliły się też do wyrażonego przez organy podatkowe stanowiska, zgodnie z którym dokonywane przez gminę transakcje sprzedaży mienia komunalnego nabywanego w drodze komunalizacji należały do przedmiotu jej zwykłej działalności gospodarczej, na co wskazuje choćby okoliczność, że wpływy z tej działalności stanowiły znaczną część przychodów uzyskanych przez gminę ogółem i nie były wykonywane okazjonalnie, a w konsekwencji obrót z tych transakcji powinien zostać uwzględniony przy obliczeniu wskaźnika proporcji sprzedaży, o którym mowa w art. 90 ust. 3 ustawy o podatku od towarów i usług.

Wydatki promocyjne niezwiązane z działalnością gospodarczą gminy

Jeśli chodzi o wydatki, to zwrócono uwagę na to, że nie są one związane z działalnością gospodarczą gminy, a stanowią część jej działalności promocyjnej wykonywanej w ramach zadań własnych gminy, działającej w tym zakresie jako organ władzy publicznej. Tym samym nie korzystają z prawa do odliczenia na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy o VAT.

1. Ujęcie w projekcie uchwały budżetowej środków z funduszu sołeckiego

Jak postąpić, w przypadku gdy koszty planowanych na terenie sołectwa inwestycji przekraczają kwotę podaną w informacji o wysokości środków z funduszu sołeckiego przypadających danemu sołectwu?

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o funduszu sołeckim wójt (burmistrz, prezydent miasta) w terminie do 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy przekazuje sołtysom informacje o wysokości środków przypadających danemu sołectwu. Warunkiem przyznania środków z funduszu jest złożenie przez sołectwo stosownego wniosku, który powinien zawierać:

- wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na terenie sołectwa,
- oszacowanie kosztów tych przedsięwzięć oraz
- uzasadnienie.

Do 30 września poprzedniego roku sołtys jest obowiązany przekazać ten wniosek wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) – w celu uwzględnienia go w projekcie budżetu gminy (art. 5 ust. 4 ustawy o funduszu sołeckim).

Wniosek niespełniający warunków określonych w ustawie, w tym w zakresie wskazania wysokości kosztów realizacji przedsięwzięcia oszacowanych w ramach środków określonych dla danego sołectwa na podstawie informacji, odrzuca się, informując o tym sołtysa (art. 5 ust. 5 ustawy o funduszu sołeckim).

Analiza omówionych przepisów prowadzi do następujących wniosków:

- kwota wskazana we wniosku o przyznanie środków z funduszu sołeckiego nie może być wyższa od kwoty podanej w informacji o limicie środków przypadających danemu sołectwu;
- w projekcie uchwały budżetowej należy ująć kwotę wskazaną we wniosku o przyznanie środków z funduszu sołeckiego;

- jeśli wnioskowana kwota będzie wyższa niż kwota wskazana w informacji o wysokości środków przypadających danemu sołectwu, wówczas wójt (burmistrz, prezydent miasta) powinien odrzucić wniosek;
- jeżeli wnioskowana kwota będzie niższa niż kwota wskazana w informacji, wówczas w projekcie uchwały budżetowej ujmuje się kwotę wskazaną we wniosku.

ŹRÓDŁO:

- Pismo RIO w Gdańsku, 2 listopada 2022 r., znak: RP.0441/75/57/1/2022.

PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa z 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. z 2014 r. poz. 301).

2. Finansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej

Kiedy środki pochodzące z opłaty za obrót hurtowy napojami alkoholowymi można przeznaczyć na zapewnienie schronienia osobom bezdomnym w schroniskach i ogrzewalniach, w tym na wynagrodzenie koordynatora, kierownika, opiekuna psychologa, pracownika socjalnego i terapeuty uzależnień oraz koszty eksploatacyjne związane z utrzymaniem tych placówek?

Środki z obowiązkowej opłaty, o której mowa w art. 9² ust. 11 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należy przede wszystkim przeznaczyć na zadania określone w art. 4 ust. 1 tej ustawy, czyli zadania ujęte w gminnym programie przeciwdziałania alkoholizmowi, a w dalszej kolejności na zadania nieujęte w tym programie, pod warunkiem że mają one związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu i nie są ustawowo przypisane innym podmiotom.

Finansowanie konkretnego wydatku z tych środków jest możliwe, jeżeli jednostka samorządu terytorialnego wykaże związek ponoszonego wydatku z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu. W związku z tym środki z opłaty, o której mowa w art. 9² ust. 11 usta-

INTERPRETACJE KIS

1. Skutki sprzedaży nieruchomości z budynkiem do rozbiórki

W jednej z ostatnio wydanych interpretacji dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej rozpatrywał problem, który nierzadko w praktyce mają gminy. Chodzi o ocenę, czy przy sprzedaży nieruchomości gminnej dochodzi do sprzedaży gruntu, czy budynku na gruncie VAT. Jest to o tyle istotne, że wybór jednej z opcji pozwala zastosować zwolnienie z VAT.

W sprawie chodziło o nieruchomość zabudowaną dwoma budynkami. Dla tej nieruchomości nie ma obecnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W 2022 roku została wydana decyzja o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie parterowego budynku usługowo-handlowego (sklepy pod wynajem) wraz z niezbędnymi urządzeniami budowlanymi, przewidzianej do realizacji na terenie oznaczonym jako działki. Decyzja ta jest ostateczna.

Spółka (analogicznie może postąpić gmina) wystąpiła o wydanie pozwolenia na rozbiórkę budynków znajdujących się na działce. W ocenie podatnika sprzedaż nieruchomości będzie opodatkowana VAT w stawce 23%, innymi słowy, sprzedaż ta nie będzie korzystała ze zwolnienia od VAT. W momencie sprzedaży na działce będą rozpoczęte prace rozbiórkowe znajdujących się na niej budynków i obiekty te nie będą stanowiły budynków w rozumieniu ustawy Prawo budowlane.

Spółka nigdy nie korzystała z budynków znajdujących się na działce. Budynki te co najmniej od chwili nabycia przez spółkę pozostawały niezamieszkałe i nieużytkowane, są stare i zniszczone. Spółka nie czyniła żadnych nakładów na nie ani nie ponosiła jakichkolwiek wydatków na ich ulepszenie. Spółka zamierza dokonać sprzedaży tej działki. Sprzedaż zostanie dokonana po rozpoczęciu prac rozbiórkowych, jednak podatek nie wyklucza przeprowadzenia transakcji przed całkowitym zakończeniem tych prac.

Tymczasem z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (na które powoływał się zarówno podatnik, jak i organ podatkowy) wynika, że dostawa działki zabudowanej budynkiem, który ma jednak zostać rozebrany, by wybudować tam nowy obiekt budowlany, rozbiórkę zaś rozpoczęto przed dostawą, na potrzeby VAT trzeba uznać za jednolitą transakcję mającą na celu dostawę niezabudowanej działki.

Dyrektor KIS zgodził się z zaprezentowanym tokiem rozumowania. Wyjaśnił, że oprócz wystąpienia o wydanie i uzyskanie pozwolenia na rozbiórkę spółka podjęła czynności związane z rozbiórką budynków znajdujących się na działce. Uznać zatem należy, że przedmiotem planowanej sprzedaży będzie sprzedaż gruntu niezabudowanego.

O statusie sprzedawanej działki decydują bowiem okoliczności faktyczne, w szczególności rozpoczęty fizycznie na moment planowanej transakcji proces rozbiórki usytuowanych na działce budynków. Jeśli więc na skutek podjętych prac rozbiórkowych budynki i budowle przestaną spełniać kryteria przewidziane dla tych obiektów, teren, na którym takie obiekty uprzednio się znajdowały, staje się gruntem niezabudowanym.

ŹRÓDŁO:

- Interpretacja indywidualna dyrektora KIS z 20 stycznia 2023 r., nr 0111-KDIB3–3.4012.560.2022.2.PJ.

PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 361).

2. Czy wydatki spółki dotyczące realizacji zadań własnych gminy są kosztem podatkowym

Czy wydatki dotyczące realizacji zadań własnych gminy w zakresie usług komunalnych, pokryte rekompensatą zgodnie z zawartą umową, będą mogły stanowić dla spółki koszt uzyskania przychodu?

Uchwałą rady miasta spółce zostały powierzone do realizacji zadania własne gminy z zakresu gospodarki komunalnej, obejmujące sprawy: